

Tiesas sprieduma izpildes procedūras - Ungārija

SATURS

- 1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?
- 2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?
- 3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?
 - 3.1 Procesuālā kārtība
 - 3.2 Galvenie noteikumi
- 4 Izpildu darbību raksturs un mērķis
 - 4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?
 - 4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?
 - 4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?
- 5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?
- 6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Izpilde ir civiltiesiska ārpustiesas procedūra, ar ko valsts, piemērojot piespiedu līdzekļus, realizē to pienākumu izpildi, kas ietverti tiesas un notariālajos lēmumos un citos ar likumu noteiktos dokumentos.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Izpildi uzdod un īsteno tiesa, notārs vai citas struktūras un personas, jo īpaši šādas personas:

- a) neatkarīgais tiesu izpildītājs;
- b) reģionālās tiesas tiesu izpildītājs;
- c) neatkarīgā tiesu izpildītāja vietnieks;
- d) reģionālās tiesas tiesu izpildītāja vietnieks;
- e) tiesu izpildītāja amata kandidāts.

Tiesu izpildītāja procedūra — kā civiltiesiska ārpustiesas procedūra — ir identiska tiesas procedūrai.

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

Izpildes rīkojumu var izdot, ja izpildāmajā lēmumā ir iekļauta obligāta prasība (sods), ir uzdota tā galīga vai iepriekšēja izpilde un ir pagājis izpildes termiņš. Pamatojoties uz tiesas apstiprināto risinājumu, izpildes rīkojumu var izdot pat tad, ja pret apstiprinājuma rīkojumu ir iesniegta apelācijas sūdzība. Šo nosacījumu piemēro arī notāra apstiprinātiem līgumiem ar tādu pašu spēku kā izskatīšanai tiesā. Izpildes rīkojumu var izdot, pamatojoties arī uz spriedumu, kas pieņemts procedūrā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 861/2007, ar ko izveido Eiropas procedūru maza apmēra prasībām, pat ja apelācijas

sūdzība ir iesniegta pret spriedumu. Izpildes rīkojumu nevar izdot, pamatojoties uz maksājuma rīkojumu, ja klauzulā, ar kuru tas pasludināts par galīgu, ir noteikts, ka attiecībā uz prasījuma priekšmetu izpilde nav atļauta.

Īpašu noteikumu piemēro uzturīdzekļu piedziņai, kurā izpildi var atļaut attiecībā uz naudas summām, kas nav samaksātas vairāk nekā sešus mēnešus, ja izpildes prasītājs uzskata, ka uzturīdzekļu parāds ir saistīts ar parādnieka ļaunprātīgu rīcību, vai ja ir sniegts pamatots iemesls nespējai atzīt prasījumu par spēkā esošu. Izpildot ārvalstu lēmumus, tiesa arī pārbauda, vai izpilde ir atļauta ar likumu, starptautiskām konvencijām, saskaņā ar savstarpības principu vai citiem ES tiesību aktiem.

3.1 Procesuālā kārtība

Izpildi var uzdot ar izpildes rīkojumu. Noteiktos gadījumos tas nav oficiāls lēmums (bet gan izpildes lapa vai izpildes klauzula), citos gadījumos tas ir rīkojums. Tiesa vai notārs izdod izpildes rīkojumu pēc izpildes prasītāja pieprasījuma. Pieteikums par izpildi ir jāiesniedz nepieciešamajā eksemplāru skaitā, izmantojot izpildes rīkojuma veidlapu. Procedūrās, kurās pieprasa samaksu, pieteikumu var iesniegt arī elektroniski. Pieteikums parasti ir jāiesniedz pirmās instances tiesai vai notāram. Tomēr noteiktos gadījumos saskaņā ar 1994. gada Likumu Nr. LIII par tiesas lēmumu izpildi ("Tiesas lēmumu izpildes likums") ir arī citi noteikumi attiecībā uz jurisdikciju, piemēram, ārvalstu lēmumiem izpildi var uzdot rajona tiesa tajā vietā, kurā atrodas apgabaltiesa ar kompetenci attiecībā uz parādnieka dzīvesvietu vai galveno darbūdarbības vietu, vai, ja tādas nav, vietu, kurā atrodas aktīvs, kuram piemērota izpilde. Budapeštā tā ir Budapeštas Centrālā rajona tiesa (*Budai Központi Kerületi Bíróság*).

Izpildes pieteikumā ir jāiekļauj informācija par pusēm, izpildāmais lēmums, izpildāmais prasījums un maksimāli daudz informācijas par parādnieka aktīviem, kam var piemērot izpildi.

Tiesa vai notārs nekavējoties — ne vēlāk kā 15 dienas pēc saņemšanas — izskata pieteikumu, lai noteiktu, vai lieta ir jānodod tālāk, jānoraida, neizskatot tās būtību, vai (izņemot puses ar pilnvarotiem pārstāvjiem) jāatdod atpakaļ ar pieprasījumu sniegt trūkstošo informāciju. Pēc tam tiek īstenoti nepieciešamie pasākumi. Lēmums ir jāpieņem 15 dienu laikā pēc lietas saņemšanas vai, ja ir pieprasīta trūkstošā informācija, 15 dienu laikā pēc informācijas iesniegšanas. Ja pieteikums ir pamatots, tiek izdots izpildes rīkojums. Ja nē, izpilde tiek noraidīta.

3.2 Galvenie noteikumi

Sk. 2. punktu.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

Piespiedu līdzekļi ierobežo parādnieka finansiālās un personiskās tiesības. Finanšu līdzekļus var piemērot tiesa un tiesu izpildītājs; līdzekļus pret personu var piemērot policija, pamatojoties uz tiesas vai tiesu izpildītāja noteiktajiem līdzekļiem. Svarīgākie piespiedu finanšu līdzekļi ir šādi:

- aresta uzlikšana algai un citiem ienākumiem;
- kustamā īpašuma apķīlāšana un pārdošana;
- finanšu iestādes pārvaldīto līdzekļu arestēšana un bankas kontu bloķēšana;
- aresta uzlikšana parādnieka prasījumiem pret trešajām personām;
- nekustamā īpašuma apķīlāšana un pārdošana;
- sodu un naudas sodu piemērošana.

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Izpildi var piemērot šādiem aktīviem:

- parādnieka algām, pensijai vai citiem ienākumiem (taču attiecībā uz tiem ir spēkā daži izņēmumi);
- finanšu iestādes pārvaldītiem līdzekļiem (likumā ir noteikts atbrīvojums no izpildes fiziskām personām līdz noteiktai summai);
- kustamam īpašumam (taču nedrīkst apķīlāt pirmās nepieciešamības preces, kurām piemērots atbrīvojums no izpildes, piemēram, pamata apģērbi, mēbeles, kas nepieciešamas parādnieka mājāsaimniecība dzīvojošo personu skaitam, medikamentus, kas nepieciešami parādnieka slimībai, u. tml.);
- parādnieka prasījumiem pret trešajām personām vai parādnieka daļām uzņēmumos;
- nekustamajam īpašumam neatkarīgi no tā veida, izmantošanas, tiesībām vai apgrūtinājumiem un zemes reģistrā iereģistrētajiem faktiem (taču no izpildes ir atbrīvots nekustamais īpašums, ko nevar uzskatīt par daļu no parādnieka aktīviem likvidācijas procesā).

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Ar izpildes pasākumiem būtībā tiek ierobežotas parādnieka tiesības rīkoties ar saviem aktīviem.

Kad izpildi piemēro kustamam īpašumam vai bankas kontam, parādnieka tiesības rīkoties ar šiem aktīviem ir zaudētas. Ja apķīlātais kustamais īpašums ir konfiscēts, parādniekam tiek atņemtas arī valdījuma tiesības attiecībā uz to. Ja tiek apķīlāts nekustamais īpašums, parādnieks var atsavināt un pārdot īpašumu, taču to apgrūtina ar izpildes tiesībām.

Ja parādnieks vai jebkura cita klātesoša persona izpildes darbības laikā izrāda fizisku pretestību, tiesu izpildītājs vēršas policijā, kas var izmantot pret personu piespiedu līdzekļus, lai izbeigtu pretestību.

Jebkura personai, kas traucē tiesu izpildītāja darbu (ar spēku), var tikt saukta pie kriminālatbildības. Par kriminālu pārkāpumu ir uzskatāma arī arestētās mantas izņemšana no izpildes vai izpildes laikā uzliktās plombas noņemšana, vai ielaušanās slēgtā telpā, ko izmanto arestētās, ieslēgtās vai konfiscētās mantas glabāšanai (plombas atvēršanas pārkāpums).

Parādniekam, personai vai organizācijai, kuras pienākums ir piedalīties izpildes procedūrā, tiesa piemēro naudas sodu, ja tās nepilda no izpildes izrietošos pienākumus, kas noteikti likumā, vai ja tās iesaistās darbībās, kas kavē izpildes pasākumus.

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Pasākumi ir spēkā, līdz izpilde ir īstenota vai pasākumus aptur tiesu izpildītājs, tiesa vai saskaņā ar likumu. Izpildes pasākumus var veikt noilguma termiņā, kas noteikts civiltiesībās (parasti pieci gadi), kas sākas brīdī, kad tiek izdots tiesas galīgais lēmums. Izpildi nevar uzdot attiecībā uz pieteikumu, kas ir iesniegts pēc noilguma perioda beigām, un iepriekšējus izpildes pasākumus nevar atsākt. Līdzīgi kā tiesvedībā, kas saistīta ar prasījuma celšanu, noilguma periodu pārtrauc jebkādas izpildes darbības, pēc kurām noilguma periods atsākas.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

- a) Izpildes lapas atsaukšanas un izpildes klauzulas atcelšana. Ja izpilde ir uzdots, izdodot izpildes lapu vai klauzulu, lapu var atsaukt un klauzulu var atcelt kā tiesiskās aizsardzības līdzekli, ja izpildes rīkojuma izdošanai nav bijis pamata. Izpildes lapas atsaukšanu un izpildes klauzulas atcelšanu var pieprasīt parādnieks vai izpildes prasītājs, vai to pēc savas iniciatīvas var uzdot tiesa. Pieteikums ir jāiesniedz tiesai vai notāram, kas ir uzdevis izpildi. Pieteikuma iesniegšanas termiņš nav noteikts: to var iesniegt jebkurā laikā. Ja pieteikumu apstiprina, tiek izdots rīkojums izpildes lapas atsaukšanai vai izpildes klauzulas atcelšanai; rīkojumu var pārsūdzēt.
- b) Apelācija pret izpildes rīkojumu. Apelāciju pret oficiālu rīkojumu, ar ko tiek atļauta izpilde, var iesniegt parādnieks vai izpildes prasītājs. Apelācija ir jāiesniedz tiesā, kas uzdevusi izpildi, bet jāadresē apelācijas tiesai. Kompetence izvērtēt apelāciju ir apelācijas tiesai. Ja tiesas rīkojums par izpildes izdošanu ir pēc būtības pareizs, apelācijas tiesa to apstiprina; pretējā gadījumā tā groza rīkojumu. Konstatējot procesuālus pārkāpumus, apelācijas tiesa atceļ rīkojumu un liek tiesai, kas uzdevusi izpildi, pieņemt citu lēmumu.
- c) Apelācija pret rīkojumu, ar ko noraida izpildes rīkojuma izdošanu. Izpildes prasītājs var iesniegt apelāciju pret rīkojumu, ar ko noraida izpildes rīkojuma izdošanu. Apelācija ir jāiesniedz tiesai vai notāram, kas uzdevis izpildi, bet jāadresē apelācijas tiesai. Kompetence izvērtēt apelāciju ir apelācijas tiesai. Ja tiesas rīkojums par izpildes noteikšanu ir pēc būtības pareizs, apelācijas tiesa to apstiprina; pretējā gadījumā tā groza rīkojumu. Konstatējot procesuālus pārkāpumus, apelācijas tiesa atceļ rīkojumu un liek tiesai vai notāram, kas noteicis izpildi, pieņemt citu lēmumu.
- d) Pēc izpildes izdošanas tiesu izpildītājs veic piespiedu pasākumus neatkarīgi; tiesas atļauja nav nepieciešama. Ir iespējams atsevišķs tiesiskās aizsardzības līdzeklis pret tiesu izpildītāja darbībām, ko dēvē par iebildumu pret izpildi. Iebildumus pret izpildi var iesniegt parādnieks, izpildes prasītājs vai cita ieinteresētā persona. Ja tiesa pieņem iebildumu, tā anulē tiesu izpildītāja nelikumīgās darbības vai, ja tiesu izpildītājs nav rīkojies, norīko tiesu izpildītāju rīkoties. Pretējā gadījumā tiesa noraida iebildumu. Iebildums ir jāiesniedz tiesu izpildītājam.
- e) Papildus iepriekš minētajiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem ir iespējams arī pārtraukt izpildi. Tiesa izdod rīkojumu par izpildes pārtraukšanu pēc izpildes prasītāja lūguma, ja ar to netiek pārkāptas nevienas citas personas tiesības un ja vien likumā nav noteikts citādi. Izpildi pārtrauc arī tad, ja, piemēram, parādnieks izpilda saistības. Tiesa izdod rīkojumu par izpildes pārtraukšanu arī tad, ja tā, pamatojoties uz publiskiem dokumentiem, konstatē, ka ar galīgo lēmumu izpildāmais lēmums ir atcelts.
- f) Izpildes procedūrā arī trešai personai, kura pretendē uz kādu aktīvu, kas apķīlāts izpildes gaitā, pamatojoties uz īpašumtiesībām vai kādām citām tiesībām, kas aizkavē pārdošanu izpildes ietvaros, ir iespējams ierosināt izpildes prasījuma procedūru pret izpildes prasītāju, lai noņemtu no aktīva apķīlājumu. Ja tiesa apstiprina pieteikumu, tā noņem apķīlājumu no attiecīgā aktīva.

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Izpildes apturēšana

Izņēmuma gadījumos tiesa, kas uzdevusi izpildi, pēc parādnieka pieprasījuma var uzdot izpildes apturēšanu, ja parādnieks var pamatot likumīgus apstākļus, kas attaisno apturēšanu, un ja parādniekam iepriekš izpildes procedūras laikā nav piemērots naudas sods.

Ja nepieciešams, pieņemot lēmumu par apturēšanu, tiesa var uzklaut puses.

Tiesa īpaši izvērtē šādus likumīgus apstākļus, kas attaisno apturēšanu: personu skaits, kas parādniekam ir jāuztur, un reālais parādnieka uzturēto personu skaits, parādnieka vai parādnieka apgādājamo ilgstoša vai nopietna slimība un dabas katastrofas, kas notikušas izpildes procedūras laikā un ietekmējušas parādnieku.

Ja izpilde ir piemērota nekustamajam īpašumam, apturēšanu var noteikt vienā gadījumā pēc parādnieka pieprasījuma un ne ilgāk kā uz sešiem mēnešiem.

Maksājums pa daļām

Tiesu izpildītājs pēc parādnieka, kas ir fiziska persona, pieprasījuma var izvirzīt nosacījumus parāda atmaksai pa daļām, izņemot nodokļu parādus un publiskos parādus, ko izpilda kā nodokļus, kad tiesu izpildītājs ir veicis pasākumus, lai noskaidrotu parādnieka aktīvu atrašanās vietu un apķīlātu tos, un parādnieks jau ir samaksājis daļu izpildes prasījuma. Tiesu izpildītājs arī informē parādnieku, kuram nav aktīvu un var piemērot izpildi, par iespējām veikt maksājumu pa daļām un tā nosacījumiem.

Tiesu izpildītājs izstrādā ziņojumu par maksājumu plāna izveidi un saturu un nodod to attiecīgajām pusēm. Izpildes prasītājs 15 dienas pēc ziņojuma saņemšanas var rakstveidā informēt tiesu izpildītāju par to, ka nepiekrīt maksājumu plāna saturam, var piedāvāt ieteikumus plāna saturam un maksājumu apmēram, kā arī pieprasīt, lai parādnieks sniedz izpildes nodrošinājumu. Pamatojoties uz izpildes prasītāja paziņojumu, tiesu izpildītājs var grozīt maksājumu plāna nosacījumus šādā veidā:

- tiesu izpildītājs anulē maksājumu plānu, ja izpildes prasītājs nepiekrīt maksājumiem par uzturēšanu, algām vai tamlīdzīgiem prasījumiem, ja izpildes prasītājs apgalvo, ka maksājumu plāns apdraud tā iztiku vai ja pret uzņēmējdarbības struktūru, kas pieprasa izpildi, notiek bankrota, likvidācijas vai izpildes procedūra;
- gadījumos, uz kuriem neattiecas a) apakšpunkts, maksājumu plānu var izveidot ne ilgāk kā uz vienu gadu, ja izpildi pieprasa juridiskas personas un nekorporatīvas struktūras, vai uz sešiem mēnešiem, ja izpildi pieprasa fiziskas personas;
- tiesu izpildītājs var pieprasīt, lai papildus maksājumu plānam tiek veikti maksājumi pa daļām proporcionāli prasījuma summai, ja tas noteikts izpildes prasītāja paziņojumā.

Tiesu izpildītājs iesniedz parādniekam maksājumu plānu par ne vairāk kā sešiem mēnešiem ar vienādiem ikmēneša maksājumiem, ja izpildes pasākumi tiek īstenoti pret parādnieka līdzekļiem finanšu iestādēs, algām un kustamajiem aktīviem, bet visa parāda summa vēl nav piedzīta un:

- maksājumu plāns nav piešķirts iepriekš;
- pret parādnieku tiek īstenota izpilde par finanšu prasījumu, kura apmērs nepārsniedz HUF 500 000, vai ja pret parādnieku tiek īstenota izpilde par finanšu prasījumu, kura apmērs nepārsniedz HUF 1 000 000, bet zemes reģistrā uz parādnieka mājokļa īpašumu ir reģistrētas aizturējuma tiesības kā nodrošinājums citam prasījumam; un
- lai piedzītu prasījuma summu, ir jāizsola parādnieka mājokļa īpašums.

Izpildes prasītājam nav jāpiekrīt maksājumu plānam; ziņojums par maksājumu plāna izveidi ir jānodod arī izpildes prasītājam.

No parādnieka maksājuma atskaitītā summa aresta ietvaros ir jāiekļauj parādnieka nokārtoto saistību apjomā.

Mājokļa īpašuma aptuveno vērtību un pirmo izsoli var noteikt tikai tad, ja parādnieks nav veicis maksājumus (Tiesu izpildes likuma 52/A–52/B pants).

Noilguma termiņš tiesībām uz izpildi

Noilguma termiņš tiesībām uz izpildi beidzas tajā pašā laikā, kad izpildes prasījums. Noilguma termiņš, kas saistīts ar tiesībām uz izpildi, parasti tiek ņemts vērā pēc pieprasījuma; to var ņemt vērā *ex officio*, ja ir jāņem vērā *ex officio* arī noilguma termiņš prasījumam, uz kuru tas balstīts. Ja noilguma termiņš, kas saistīts ar tiesībām uz izpildi, ir jāņem vērā pamatojoties uz iepriekš minēto, izpildi nevar norīkot pieteikumam, kas iesniegts pēc noilguma termiņa beigām, un jau norīkotās izpildes procedūras nevar turpināt. Noilguma termiņu tiesībām uz izpildi aptur jebkāda izpildes darbība.

Ierobežojumi

Summa, kas veido pamatu ieturējumiem no algām izpildes procedūras ietvaros, ir summa, kas paliek pāri pēc nodokļu (priekšnodokļu), veselības apdrošināšanas un pensijas iemaksu, privāto pensiju fondu dalības maksu nomaksas, un citi ieguldījumi tiek atskaitīti saskaņā ar atsevišķiem tiesību aktiem. Parasti var ieturēt ne vairāk kā 33 % — vai izņēmuma gadījumos ne vairāk kā 50 % — no šīs summas.

Izpildi nepiemēro mēnešalgai, kas atbilst minimālās vecuma pensijas apmēram. Taču šis izņēmums neattiecas uz izpildi bērna uzturēšanai un izmaksām par bērna piedzimšanu.

Ir ļauts ieturēt ne vairāk kā 33 % no algām, ko darba devējs maksā, pamatojoties uz darba attiecībām.

Ieturējumu var palielināt līdz ne vairāk kā 50 % no darba ņēmēja algām šādu prasījumu gadījumā:

- a) uzturlīdzekļi;
- b) darba ņēmēju algas prasījumi pret parādnieku;
- c) darba ņēmēju algas un sociālās apdrošināšanas pakalpojumi, kas saņemti nelikumīgi (Tiesu izpildes likuma 65. panta 2. punkts).

Ir ļauts ieturēt ne vairāk kā 33 % no parādnieka sociālā nodrošinājuma pensijai, priekšlaicīgās pensionēšanās nodrošinājuma, stāža nodrošinājuma, baleta gadskārtējā pabalsta un pārejas iežguves pabalsta (kopā: pensijas nodrošinājumi) (Tiesu izpildes likuma 67. panta 1. punkts).

Ieturējumu var palielināt līdz ne vairāk kā 50 % no pensijas nodrošinājuma šādu prasījumu gadījumā:

- a) bērna uzturēšana;
- b) nelikumīgi saņemti pensijas nodrošinājumi (Tiesu izpildes likuma 67. panta 2. punkts).

Ir ļauts ieturēt ne vairāk kā 33 % no pabalstiem darba meklētājiem (bezdarbnieka pabalstiem, pirmspensijas bezdarbnieka pabalstiem, darbības kompensācijas pabalstiem) šādu prasījumu gadījumā:

- a) uzturlīdzekļi;
- b) nelikumīgi saņemti bezdarbnieka pabalsti;
- c) nelikumīgi saņemti naudas pabalsti darbspējas vecuma pabalstu ietvaros.

Aresta uzlikšanu nepiemēro šādiem aktīviem:

- valsts aprūpes pabalsts, naudas pabalsti kara upuriem un mūža rente saskaņā ar Likumu par kompensāciju personām, kurām politisku iemeslu dēļ atņemta dzīve vai brīvība;
- pašvaldības atbalsts, ārkārtējs pašvaldības atbalsts, naudas pabalsti darbspējas vecuma pabalstu ietvaros, vecuma pabalsti, ienākumu kompensācijas pabalsti bezdarbniekiem un aprūpes pabalsts;
- maternitātes pabalsti;
- gadskārtējie invaliditātes pabalsti un personīgie gadskārtējie pabalsti, ko izmaksā neredzīgajiem;
- algas piemaksa par kaitējumu veselībai, pagaidu algas piemaksa, papildienākumi, pagaidu papildienākumi un iežguves gadskārtējais pabalsts par kaitējumu veselībai;
- uzturlīdzekļi, kas noteikti likumā, tostarp bērna pabalsts, ko noteikusi tiesa, un bērna aizsardzības pabalsti, pamatojoties uz Likumu par bērnu aizsardzību un aizbildnības administrēšanu;
- mācību maksa, īpašais atbalsts un ģimenes pabalsts, ko maksā audžuvecākiem un kura mērķis ir atbalstīt bērnus, kuri nodoti pagaidu vai pastāvīgā aprūpē vai jauniešus pēc aprūpes posmā;
- stipendijas, izņemot algas tipa stipendijas zinātniskai tālākizglītībai;
- izdevumi, kas atlīdzināti par pasta sūtījumiem, pakalpojumiem ārvalstīs un ceļā uz darbu un no tā pavadīto laiku;
- summas, kas paredzētas konkrētu izdevumu segšanai;
- invaliditātes pabalsti (Tiesu izpildes likuma 74. pants).

Attiecībā uz līdzekļiem, ko pārvalda maksāšanas pakalpojumu sniedzējs un kas pienākas fiziskai personai, izpildi bez ierobežojuma var piemērot summai, kas četras reizes pārsniedz minimālo vecuma pensiju; no summas, kas ir mazāka par to, izpildi var piemērot 50 % no summas starp minimālās vecuma pensijas apmēru un četrkārtēju minimālo vecuma pensiju (Tiesu izpildes likuma 79/A panta 2. punkts).

Pat tad, ja parādnieks dod savu piekrišanu, nedrīkst apķīlāt aktīvus, kuriem nevar piemērot izpildi saskaņā ar likumu.

Izpildi nevar piemērot šāda veida kustamajam īpašumam:

- aktīviem, kas ir svarīgi parādnieka darba veikšanai, jo īpaši pamatrīkiem; instrumentiem, tehniskajam, militārajam un citam aprīkojumam, uniformām, paš aizsardzības ierociem un transportlīdzekļiem (izņemot mehanizētos transportlīdzekļus);
- pamata aprīkojumam regulārām mācībām, jo īpaši darba grāmatām, mācību piederumiem un mūzikas instrumentiem;
- pamata apģērbam: trīs izejamiem apģērba gabaliem, vienam ziemas mētelim, vienai virsjakai, trīs apavu pāriem;
- gultas veļas pamata elementiem: vienam komplektam ar diviem palagiem uz personu;
- mēbelēm, kas atbilst parādniekā māsaimniecībā dzīvojošo personu skaitam: ne vairāk kā trīs galdi un trīs apģērba skapji vai līdzīgas mēbeles, viena gulta vai līdzīga mēbele un viens krēsls vai līdzīga mēbele uz personu;
- apkures un apgaismojuma pamataprīkojumam;
- virtuves un māsaimniecības pamataprīkojumam parādnieka māsaimniecībā un vienam ledusskapim vai saldētavai un vienai veļas mašīnai;
- parādniekam piešķirtajām godalgām (apbalvojumiem, medaļām, žetoniem, plāksnēm), ja tās apliecina dokumenti;
- medikamentiem un medicīnas un tehniskajam aprīkojumam, kas nepieciešams parādnieka slimībai vai fiziskajiem traucējumiem, un transportlīdzeklim, kas pieder parādniekam ar ierobežotām pārvietošanās spējām;
- parādnieka māsaimniecībā esošiem nepilngadīgu bērnu lietotiem priekšmetiem, kas paredzēti bērniem;
- pārtikai vienam mēnesim un apkurei paredzētam kurināmajam trīs mēnešiem atkarībā no parādnieka māsaimniecības vajadzībām;
- augošai ražai, nenovāktai ražai un augļiem;
- priekšmetiem, kas nav uzskatāmi par daļu no parādnieka aktīviem likvidācijas procesā;
- kultūras resursiem, kas īpašas aizsardzības periodā uzskaitīti sertifikātā, kas minēts Likumā par aizdotu kultūras resursu īpašu aizsardzību (Tiesu izpildes likuma 90. panta 1. punkts).

Kad tiek apķīlāts parādnieka darba veikšanai nepieciešams transportlīdzeklis, kas pieder parādniekam, kas ir fiziska persona — ja vien transportlīdzeklis nav konfiscēts —, pietiek ar reģistrācijas apliecības arestēšanu, kas kopā ar aresta ziņojumu tiek nosūtīta kompetentajai transporta iestādei vai, ja iestādi nevar noteikt, iestādei, kurā transportlīdzeklis reģistrēts. Ja vien transportlīdzeklis nav konfiscēts, parādnieks var izmantot transportlīdzekli, līdz tas tiek pārdots.

Ja transportlīdzekļa aplēstā vērtība ir mazāka par summu, kas noteikta tieslietu ministra izdotajā dekrētā pēc vienošanās ar ministru, kurš atbildīgs par nodokļu politiku, transportlīdzeklim nepiemēro izpildi.

Izpildes lapas atsaukšana un izpildes klauzulas atcelšana

Ja tiesa ir pārkāpusi likumu izpildes lapas izdošanas laikā, tā ir jāatsauc.

Ja tiesa ir pārkāpusi likumu laikā, kad pievienojusi rīkojumam izpildes klauzulu, tā ir jāatceļ.

Tiesa atsauc izpildes lapu vai atceļ izpildes klauzulu, ja tā pēc parādnieka pieprasījuma secina, ka ir izpildīti šādi nosacījumi:

- a) izpildes atteikums saskaņā ar 21. pantu Regulā (EK) Nr. 805/2004;
- b) izpildes atteikums saskaņā ar 22. panta 1. punktu Regulā (EK) Nr. 1896/2006 vai 22. panta 1. punktu Regulā (EK) Nr. 861/2007; vai
- c) izpildes atteikums saskaņā ar 21. panta 2. punkta otro rindkopu Padomes Regulā (EK) Nr. 4/2009 vai 46. pantu Regulā (ES) Nr. 1215/2012.

Apelācija pret izpildes rīkojumu

Ja tiesa ir izdevusi izpildes rīkojumu vai — tādā gadījumā, ja izpildes rīkojums atšķiras no pieteikuma — ir izdevusi rīkojumu saistībā ar šo atšķirību, puses var iesniegt apelāciju pret rīkojumu. Apelācija pret rīkojumu neaptur izpildes rīkojuma izpildīšanu. Taču, ja vien likumā nav noteikts citādi, nedrīkst veikt darbības, lai pārdotu apķīlāto īpašumu, un izpildes ietvaros saņemto naudas summu nedrīkst izmaksāt prasītājam.

Iebildums pret izpildi

Tai tiesai, kas veic izpildi, puses vai citas ieinteresētās personas var iesniegt iebildumus par izpildi attiecībā uz tiesu izpildītāja darbību vai bezdarbību, kuras rezultātā tiek būtiski pārkāpti izpildes procedūru noteikumi vai tās puses tiesības vai likumīgās intereses, kura iesniegusi iebildumu par izpildi. Ar būtisku izpildes procedūru noteikumu pārkāpumu ir jāsaprot pārkāpums, kas ir būtiski ietekmējis izpildes procedūras iznākumu (Tiesu izpildes likuma 217. panta 1. punkts).

Ja apstrīdētais pasākums atbilst likumiskajām prasībām un nav uzskatāms par būtisku pārkāpumu, tiesa apstiprina apstrīdēto pasākumu un noraida iebildumu. Ja apstrīdētais pasākums nav uzskatāms par būtisku pārkāpumu, tiesa anulē visu apstrīdēto pasākumu vai tā daļu — ja to pieļauj likums un fakti, kas nepieciešami, lai uzskatītu lēmumu par pamatotu — vai groza visu izpildes pasākumu vai tā daļu. Ja iebildums attiecas uz bezdarbību, tiesa uzdod tiesu izpildītājam izpildīt attiecīgo pasākumu (Tiesu izpildes likuma 217/A panta 5. punkts).

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lapa atjaunināta: 16/10/2017